

Stap 5: Beslissing

Omdat je stap 4 na weging een vermoeden hebt of blijft hebben van (dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling ben je naar stap 5 gegaan. In stap 5 van de meldcode neem je als aandachtsfunctionaris meestal in overleg met Veilig Thuis twee beslissingen:

1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?
2. Is zelf passende en toereikende hulp bieden of organiseren mogelijk?

Hieronder nemen we kort de verschillende beslissingen door. Voor meer achtergrond info verwijzen we naar Basismodel Meldcode VWS 2016 en Basisdocument afwegingskader in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling 2019. Deze zijn beide te vinden op deze Toolkit.

Beslissing 1: Melden

Doe altijd een melding bij Veilig Thuis bij:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid

óók als je meent in staat te zijn zelf hulp te bieden of organiseren (zie beslissing 2).

Wanneer je als aandachtsfunctionaris beoordeelt dat jullie als organisatie niet of maar gedeeltelijk effectieve hulp kunnen bieden of organiseren bij (risico's) huiselijk geweld of kindermishandeling, doe je ook een melding bij Veilig Thuis.

Vanzelfsprekend zijn er randvoorwaarden verbonden aan het bieden en organiseren van effectieve hulp, zie beslissing 2.

Aandachtspunten bij melden:

1. Overleg met Veilig Thuis over wat je zelf nog kunt en blijft doen in het contact met betrokkenen
2. Bespreek je melding vooraf met betrokkenen. Betrek ook kinderen zoveel mogelijk bij deze stap. Wettelijk gezien moet je aan het volgende houden: informeer de ouder (tot en met dat het kind 12 is), ouder en kind (vanaf 12 jaar) en alleen het kind (vanaf 16 jaar).
3. In de volgende gevallen, is het mogelijk om te melden bij Veilig Thuis, zonder dat de signalen zijn besproken met betrokkenen, wanneer:
 - veiligheid van je cliënt, jezelf, of die van een ander in het geding is;
 - als je goede redenen hebt om te veronderstellen dat je cliënt door dit gesprek het contact zal verbreken;
 - of als de situatie dusdanig acuut is, dat onmiddellijke actie geboden is.
4. Het meldingsformulier Veilig Thuis vind je op de site van Veilig Thuis Amsterdam Amstelland ([hyperlink](#))
5. In je melding beschrijf je zoveel mogelijk je objectieve gegevens en geef aan van wie welke informatie komt

Beslissing 2: Zelf hulp bieden of organiseren

Hulp bieden of organiseren is mogelijk als:

- Je als professional in staat bent om effectieve hulp te bieden of organiseren
- De betrokkenen meewerken aan de geboden of georganiseerde hulp
- De hulp leidt tot duurzame veiligheid

Wanneer hulp bieden of organiseren op basis van een van deze punten niet mogelijk is, is (eventueel opnieuw) melden bij Veilig Thuis noodzakelijk.

De vraag of je als aandachtsfunctionaris beslist of jullie organisatie in staat is om effectieve hulp te bieden of te organiseren is afhankelijk van de eigen taak, rol, bevoegd- en bekwaamheden en de mogelijkheid deze zo nodig in samenhang met anderen in te zetten.

Voor effectieve hulp gelden de volgende randvoorwaarden:

1. Alle betrokken beroepskrachten hebben de focus op het stoppen van geweld en (duurzaam) herstel van de veiligheid. Er wordt gewerkt aan het herstel van de directe veiligheid, het wegnemen van de oorzaken van het geweld.
2. Hulp is gericht op het versterken van de veerkracht en het herstel van de schade die is veroorzaakt door (de dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling bij de betrokkene(n);
3. Er is sprake van een gezamenlijke analyse en plan met doelen en evaluatiemomenten van de beroepskrachten. Dit plan is op maat gemaakt met alle betrokkenen binnen het gezin of huishouden;
4. Indien meerdere beroepskrachten betrokken zijn, zijn er afspraken over samenwerking en casusregie op de veiligheid (en multidisciplinaire) hulpverlening.

Afsluiten meldcode

Na het afronden van deze stap heb je alle stappen van de meldcode doorlopen. Je legt het plan van aanpak duidelijk vast in het dossier.

Belangrijk is dat als de effecten van de ingezette hulp onvoldoende effectief blijken te zijn, de onveiligheid niet stopt, start je de meldcode opnieuw.

Afwegingskaders

De voor jouw beroepsgroep opgestelde afwegingskaders geven aan wanneer in ieder geval gemeld moet worden en onder welke randvoorwaarden hulpverlening (ook) tot de mogelijkheden behoort. Deze kaders vind je op de Toolkit onder [Meldcodes, afwegingskaders en wetgeving](#)

Begripsbepaling

Acute onveiligheid betekent dat een persoon in direct fysiek gevaar verkeert, dat diens veiligheid de komende dagen niet gegarandeerd is en dat direct bescherming nodig is. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om (een ernstig vermoeden van) seksueel geweld of (dreiging van) fysiek geweld, zoals bij ex-partnergeweld met wapengebruik of het fysiek mishandelen van kinderen. Maar ook om het onnodig toedienen van medicijnen of een gevaarlijke afwezigheid van basale verzorging bij zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak).

Structurele onveiligheid: van structurele onveiligheid wordt gesproken als in gezinnen of huishoudens sprake is van zich herhalende of voortdurende onveilige gebeurtenissen en situaties. Herhaald huiselijk geweld en/of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (plegerschap en slachtofferschap) in de toekomst. Structurele onveiligheid heeft schadelijke gevolgen door de voortdurende dreiging en (emotionele) onveiligheid. Er kan sprake zijn van een patroon van herhaald geweld maar bijvoorbeeld ook van permanente gebreken in de geestelijke en lichamelijke verzorging van zorgafhankelijke kinderen en/of volwassenen. Bijvoorbeeld minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanige verslavingsproblematiek dat hun fysieke en emotionele veiligheid wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. Of vergelijkbare situaties met kwetsbare ouderen en een mantelzorger met psychiatrische problematiek. Denk ook aan escalerende vormen van stalking in partnerrelaties als specifiek voorbeeld.

Disclosure is een specifieke uiting van onveiligheid die in het afwegingskader uitwerking verdient. We spreken van disclosure als slachtoffers, kinderen en/of volwassenen, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling, of zich hierover uiten zonder hulp te vragen. Dit betekent veelal dat het slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger bespreken van de (door het kind) geuite zorgen, kan ook secundair leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van geweld zoals: (ex)partnerstalking, huwelijksdwang, eengerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden bij disclosure betekent dan ook zorgvuldige afstemming over vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.

